

Memo

Aan College van Burgemeester en Wethouders

Van Marco Florijn, voorzitter a.i. van de Cliëntenraad Sociaal Domein

Betreft **Advies over het voorstel aan het college met betrekking tot de aanvulling regeling maatschappelijke ondersteuning**

Datum 10 februari 2016

Inleiding

De gemeente heeft verzocht aan de Cliëntenraad Sociaal Domein om een advies uit te brengen over de aanvulling op de regeling maatschappelijke ondersteuning. Het betreft hoogte en wijze van inning van de maatschappelijke opvang (nachtopvang en de doorstroomvoorziening).

Advies

De Cliëntenraad is het grotendeels eens met het voorstel. Met betrekking tot de volgende punten stelt de Cliëntenraad de volgende wijzigingen voor:

- In artikel 1 bij de begripsbepaling 'nachtopvang' het begrip 'kwetsbare groep' te laten vervallen.
- In artikel 1 ontbreekt de begripsbepaling netto-inkomsten. De Cliëntenraad Sociaal Domein pleit voor opname van een omschrijving van dit begrip.
- In artikel 1 bij de begripsbepaling 'doorstroom' de gemiddelde verblijfsduur te laten vervallen.
- Bij artikel 5.2 onder lid 1d. en lid 6. vermelden dat het alleen nachtopvang betreft.
- Artikelen 5.2 en 5.3 op elkaar afstemmen met betrekking tot de inning en de vaststelling van de eigen bijdrage.
- Bij de toelichting op artikel 5.3 laten vervallen dat de verhoging in het bedrag voor levensonderhoud bedoeld is voor reservering van inrichtingskosten.
- De Cliëntenraad Sociaal Domein stelt voor om rekening te houden met de kosten die mensen moeten maken voor het verrichten van arbeid in de vorm van een vrijlating of in de vorm van een extra bijdrage.
- In de voorgestelde regeling is de eigen bijdrage voor de opvang van gezinnen opgenomen. Graag ziet de Cliëntenraad Sociaal Domein dat expliciet wordt aangegeven dat er een vrijstelling van 10 % van kracht is.

Daarnaast stelt de Cliëntenraad Sociaal Domein voor om te evalueren of dit voorstel voor de eigen bijdrage voor de doorstroomvoorziening en nachtopvang bijdraagt aan een betere door- en uitstroom.

Toelichting op het advies

- In artikel 1 wordt onder "nachtopvang" naast het dakloos zijn eveneens het criterium "kwetsbaarheid" opgenomen. Zonder nadere omschrijving is ten eerste niet duidelijk wat daar onder wordt verstaan en ten tweede sluit het mensen uit die wel dakloos zijn maar niet kwetsbaar. Naar alle waarschijnlijkheid wil de gemeente een koppeling maken met criteria die gehanteerd worden in de (o)ggz en de zelfredzaamheidsmatrix. Daarmee wordt voorbij gegaan aan de (nieuwe, steeds groter wordende) groep zogenaamde economisch daklozen. Waar kunnen die dan terecht of te wel waar kunnen die opgevangen worden?
- Een omschrijving van het begrip netto-inkomsten is van belang om duidelijkheid te scheppen over de verrekening van inkomsten bij bepaling van de eigen bijdrage. Dit is voornamelijk van belang voor mensen met een inkomen boven het bijstandsniveau. Maar ook voor mensen met een bijstandsuitkering dient helder te zijn welke inkomsten mogen worden behouden, zoals: zorgtoeslag, zorgcompensatie, vrijwilligersvergoeding, bijzondere bijstand, vakantietoeslag, tegemoetkoming in studiekosten of partneralimentatie. Ten slotte ontbreekt een toelichting op de berekening van de eigen bijdrage bij inkomsten uit pensioen.
- In artikel 1 is onder "doorstroom" opgenomen een gemiddelde verblijfsduur van 6 maanden.

Deze termijn wordt niet nader onderbouwd. Momenteel stagneert de doorstroom door onder andere gebrek aan (betaalbare) woningen en is een termijn van 6 maanden opportuun.

- Bij artikel 5.2 is nu onduidelijk welke voorziening bedoeld wordt. Daarom stelt de Cliëntenraad Sociaal Domein een toevoeging voor door nachtopvang in het bewuste artikel op te nemen.
- In artikel 5.2 lid 4 en lid 5 staat dat de eigen bijdrage voor de doorstroomvoorziening en nachtopvang worden vastgesteld door het college. In artikel 5.3 lid a en lid b wordt gesproken over vaststelling en inning van de eigen bijdrage door de instelling. Op dit punt zijn de artikelen 5.2 en 5.3 niet overeenkomend.
- Bij de toelichting op artikel 5.3 staat dat de gemeente Den Haag voor een hoger bedrag kiest voor persoonlijke uitgaven zodat de dakloze maandelijks kan reserveren voor de inrichting van een toekomstige zelfstandige woning. Dit vindt de Cliëntenraad Sociaal Domein een zorgelijke ontwikkeling. Het is namelijk voor de doelgroep in veel gevallen helemaal niet mogelijk om te sparen, ook niet als er meer geld is voor levensonderhoud. De doelgroep heeft bijvoorbeeld veelal te maken met schulden waarop afgelost moet worden. De Cliëntenraad Sociaal Domein vreest dat het voorstel zoals het er nu ligt van invloed is op de aanvraag bijzondere bijstand voor inrichtingskosten als de dakloze een eigen woning gevonden heeft. Dan ligt het voor de hand dat de gemeente in haar besluit aangeeft dat de voormalig dakloze had kunnen reserveren voor de inrichting en dat daarom de aanvraag (gedeeltelijk) wordt afgewezen. Dit zal dan een tegenslag vormen waardoor dakloosheid opnieuw dreigt te ontstaan.
- Dat in het voorstel dat bij het college voorligt, gekozen wordt voor een hoger bedrag dan de gebruikelijke zak- & kleedgeldnorm (E 304,84 voor een alleenstaande conform Participatiewet art. 23 Normen in een Inrichting) lijkt nobel, echter in de oude regeling is voor mensen met een inkomen boven het bijstandsniveau ook bepaald dat er naast de extra 10% vrijlating ook rekening gehouden dient te worden met noodzakelijke kosten om arbeid te kunnen verrichten, bijvoorbeeld reiskosten, (bedrijfs)kleding en andere verwervingskosten. Een dergelijk regeling kan ook worden opgenomen voor mensen met een uitkering op of onder het sociaal minimum, voor zover zij kosten maken om aan een betaalde baan te komen.
- Het valt de Cliëntenraad Sociaal Domein op dat voor gezinnen geen vrijlating van de inkomsten zijn opgenomen terwijl de eigen bijdrage wel is aangegeven. Graag ziet de Cliëntenraad de vrijlating expliciet in de regeling terugkeren.
- Bij de toelichting op artikel 5.3 staat dat de bijdrage, waar mogelijk, één van de instrumenten is ter bevordering van de door- en uitstroom. De Cliëntenraad Sociaal Domein vindt dit een loffelijk streven, maar ziet wel graag dat de effecten van de nieuwe aanpak worden gemonitord en geëvalueerd middels een jaarlijkse evaluatie en een onderbouwde rapportage.